

[Brorsen.]

den størst mulige Del af Produkterne kan gaa ud over Landets Grænser. Jeg mener, at det er af største Betydning at faa det Forhold nogenlunde klaret, thi det kan ikke nytte at fortsætte med en Udstyknings, naar der er meget ringe Sandsynlighed for, at vi kan komme af med den forøgede Produktion. Og jeg mener i det hele taget, som jeg har udtalt, at det er af største Betydning ogsaa med en saadan Udstyknings for Øje at skaffe en Bedring i det samlede Landbrugs Stilling, for at man ikke kommer saa dybt ind i den Tilskuds- og Understøttelsespolitik, som Regeringen ogsaa vil føre Landbrugserhvervet ind i.

De Ændringsforslag, der er stillet fra Ministerens Side, er i øvrigt ikke særlig mange, og de er jo egentlig med Undtagelse af et enkelt ikke af, hvad man kalder principiel Karakter. Jeg mener, at noget af det, man maa hæfte Opmærksomheden ved og nærmere forhandle om i det Udvalg, der vil faa med Sagen at gøre, maa være Spørgsmaalet om Etableringslaan. Meningen er altsaa den, at der ved Siden af Laan til Køb af Jord til Opførelse af Bygninger ogsaa skal kunne ydes Etableringslaan. Jeg gør opmærksom paa, at der allerede i den nuværende Lov af 1934 findes en Bestemmelse, der ikke er saa forskellig fra det, den højtærede Minister her stiller Forslag om vedrørende Etableringslaan, ud over, at Kravet om den enstemmige Tilslutning fra Jordlovsudvalgets Side er strøget i Ministerens Forslag. Forholdet har hidtil været det med Hensyn til disse Etableringslaan, at hvor der i det hele taget er blevet ydet saadanne, skulde der Enstemmighed til inden for Statens Jordlovsudvalg, for at dette kunde ske. Dette er strøget i Ministerens Forslag. Nu vil jeg gøre opmærksom paa, at hvad angaar Forslag om Etableringslaan til Sønderjylland — og det var jo egentlig dem, man tænkte paa, da min i sin Tid, i 1934, gennemførte denne Bestemmelse —, har der mig bekendt ikke i et eneste Tilfælde været Uenighed inden for Statens Jordlovsudvalg, saa af den Grund er der saamænd ingen Aarsag til at stryge den Bestemmelse, som vi i sin Tid efter lange Forhandlinger blev enige om i Rigsdagen.

Jeg har allerede nævnt, at med Hensyn til Etableringslaan var det efter den nuværende Lov udelukkende, kan jeg godt sige, Sønderjylland, vi tænkte paa, idet vi alle mente, at der var særlige Forhold der-nede, det er der jo paa saa mange Omraader.

Kun rent undtagelsesvis har man ydet Etableringslaan andre Steder — jeg tror kun i et Par Tilfælde. Hvis man nu skal udvide disse Laan til ogsaa at gælde andre Steder end i Sønderjylland, til at gælde ogsaa i det gamle Land, som vi kalder det, ja, saa vil jeg sige, at vi stiller os ikke absolut afvisende heroverfor, men vi mener, at det er et Spørgsmaal, der grundigt maa overvejes i det Udvalg, der faar med Sagen at gøre. Jeg kan jo ogsaa godt indse, at der naturligvis efterhaanden kan være større Begrundelse for, at man i en Del Tilfælde yder Etableringslaan, fordi vi jo forlanger — og det er der Enighed om fra alle Sider —, at Brugene skal være noget større. Vi ved jo, at den sammensparede Kapital, der for det meste ligger omkring ved 2 000 Kr., i en hel Del Tilfælde vanskeligt kan slaa til. Men jeg vil gerne advare imod — og det vil jeg gerne sige allerede ved Lovforslagets første Behandling —, at man maa ikke aabne her for alle Sluser, hvad jeg synes der var en vis Tilbøjelighed til efter de Udtalelser, der blev fremsat her af den ærede socialdemokratiske Ordfører. Det bør ikke være saadan, at disse Laan ligefrem bliver en Selvfølge; for saa mener jeg, at det absolut bliver et Skraaplan, vi paa ny kommer til at bevæge os ind paa. De, der kan komme i Betragtning med Hensyn til at faa Brug efter den Lovgivning, der er Tale om her, maa være Folk, der saa godt som udelukkende har arbejdet ved Landbruget i deres unge og yngre Aar, og som har vist Interesse for ved en forstandig personlig Økonomi, altsaa ved Opsparing, at kunne komme i Besiddelse af Midler, der kan være dem til Nytte i det Øjeblik, de vil forsøge paa at blive selvstændige Landbrugere. Jeg synes absolut, det maa holdes fast, at det er over for disse Folk, der skal lovgives ved den Lovgivning, der her er Tale om. Skal der altsaa ydes Etableringslaan i Fremtiden, ikke alene i Sønderjylland, men ogsaa andetsteds i Landet, saa synes jeg, at det er af afgørende Betydning, at vi faar en Forhandling i Udvalget om, hvilke Hovedkrav der i det hele taget her maa stilles, for at de paagældende kan opnaa et saadant Laan.

Nu kunde jeg tænke mig, at man med Hensyn til Etableringslaanene i alt Fald fastholdt, at det skulde være f. Eks. i saadanne Tilfælde, hvor den paagældende faar forsømt Jord, som det vil tage Tid at faa i Kultur, inden den kommer op paa normalt Udbytte, at saadanne Laan ydes, og at man uvægerligt fastholder, at de paagældende